

Tiesības sevi neapsūdzēt kā tiesību uz taisnīgu tiesu būtisks aspekts vienkāršoto kriminālprocesa formu piemērošanā

The Right not to Incriminate Oneself as an Essential Aspect of the Right to a Fair Trial in the Application of the Simplified Forms of Criminal Procedure

Mg.iur. Irēna Nesterova

LU Juridiskā fakultāte

Juridiskās fakultātes doktora zinātniskā grāda pretendente

E-pasts: Nesterova.Irena@gmail.com

Rakstā analizēts jautājums par tiesībām sevi neapsūdzēt kā vienu no taisnīgas tiesas elementiem, piemērojot vienkāršotās kriminālprocesa formas. Personām, kurām tiek piemērotas vienkāršotās kriminālprocesa formas, kas neietver lietas izskatīšanu tiesā vai pierādījumu tiešu un mutisku pārbaudi tiesas sēdē, netiek pilnībā nodrošinātas tiesības uz taisnīgu tiesu. Lai novērstu taisnīguma kļūdas, t.i., nodrošinātu, ka nevainīgas personas kriminālprocesa vienkāršošanas rezultātā netiek atzītas par vainīgām, ir būtiski ievērot no taisnīgas tiesas principa izrietošās tiesības sevi neapsūdzēt, kas cita starpā ietver tiesības netikt piespiestam atzīt savu vainu. Rakstā ir pamatots, ka, lai tiktu ievērotas tiesības sevi neapsūdzēt, kā minēto formu piemērošanas priekšnosacījumi visos gadījumos ir jānosaka kā piekrišana, tā vainas atzīšana, kā arī izvērtēts, vai kriminālprocesa sistēma paredz efektīvas procesuālas garantijas, lai nodrošinātu, ka persona atzīst savu vainu un izsaka piekrišanu vienkāršoto kriminālprocesa formu piemērošanai apzināti un brīvi.

Atslēgvārdi: tiesības uz taisnīgu tiesu, tiesības sevi neapsūdzēt, vainas atzīšana, vienkāršotās kriminālprocesa formas, kriminālprocesa vienkāršošana, tiesības uz aizstāvību.